

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งภาษาอังกฤษในปัจจุบันไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษาดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การจัดการกระบวนการเรียนการสอน ต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษา จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรมวิชาการ.2545 : 2) การเรียนภาษาอังกฤษนอกจากจะเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานทางภาษาเพื่อการสื่อสารแล้ว ยังมุ่งให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและรับฟังจากสื่อต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงออกถึงความคิดเห็น และความรู้สึกในการสื่อสารด้วยความเข้าใจอันดี ยิ่งไปกว่านั้นผู้เรียนต้องสามารถนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดในเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งการพูดและการเขียน (ศรินทิพย์ รักษาสัตย์. 2545 : 2)

การพัฒนาทักษะการเขียนเป็นสิ่งที่มักจะเป็นปัญหา และทำทลายความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนมักขาดความสนใจ ความมั่นใจในการเขียนภาษาอังกฤษ และรู้สึกว่าการเขียนภาษาอังกฤษมีความสลับซับซ้อนและยุ่งยาก เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้ความพยายามและเวลาในการฝึกฝนทั้งรูปแบบของการจัดเรียงความคิดและการเรียบเรียงภาษา ผู้สอนต้องได้รับการเรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์ กฎเกณฑ์การใช้รูปแบบของภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ การสื่อสาร (อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ. 2545 : 106) นอกจากนี้สาเหตุที่ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คือ ผู้สอนขาดเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจ กล่าวคือ ครูยังใช้เทคนิคการสอนแบบเดิมซึ่งยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนทักษะภาษาอังกฤษแต่เดิมนั้นนักเรียนจะได้รับมอบหมายให้เขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนด ซึ่งครูคาดหวังให้นักเรียนเขียนภาษาอังกฤษได้เองโดยไม่ต้องมีการช่วยเหลือ จึงมีผลทำให้งานเขียนเกิดความผิดพลาด นักเรียนมักเกิดความท้อถอยในการเขียนภาษาอังกฤษ ครูเองก็หมดกำลังใจเมื่อเห็นผลงานของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาทำให้ผู้รายงานสนใจศึกษาว่า กิจกรรมใดเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอที่จะเกิดทักษะในการปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่การสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาอังกฤษ และมีความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้น

แบบฝึก หรือแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเสริมสำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เนื่องจากแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนได้ทำงานด้วยตัวเอง ประเมินผลงานด้วยตัวเองได้ ซึ่งในหนังสือส่วนใหญ่จะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียนและในบางวิชาแบบฝึกหัดจะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ หรือแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน และแบบฝึกยังมีประโยชน์อื่นอีก นอกจากจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นแล้วยังทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเองฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินตนเองได้ ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ เนื่องจากแบบฝึกทักษะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และแบบฝึกยังช่วยเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียนให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2547 : 83-84) ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกหรือแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในชั้นเรียนพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะ สามารถช่วยสื่อความเข้าใจในการเขียนภาษาอังกฤษได้ง่ายยิ่งขึ้น ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ได้ดีขึ้น นักเรียนรู้สึก

สนุกสนานกับการเรียนโดยใช้แบบฝึก และช่วยให้มีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเรือน จันทร์โต (2546 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสูงกว่าก่อนเรียน ทศพร ตาดสุวรรณ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากแนวคิดและความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสม เพราะทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างเช่น การฝึกซ้ำ ๆ ทวนบ่อย ๆ จึงจะทำให้ผู้เรียนจำได้ ฟังเข้าใจ พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ดังที่ กรมวิชาการ (2535 : คำนำ) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะจะทำให้นักเรียนเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่ว ในแต่ละทักษะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน ตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2560 พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนโดยเฉลี่ย 25.94 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ (รายงานประจำปีของสถานศึกษาโรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน ปีการศึกษา 2560. : ภาคผนวก จ) ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านผู้เรียน ที่ยังขาดความรู้พื้นฐานในการเขียนและการอ่าน อันเนื่องมาจากเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ยังขาดความทันสมัยครอบคลุมเนื้อหา และที่สำคัญคือในด้านตัวผู้สอนเอง ยังขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาวิธีสอนให้มีความหลากหลาย ซึ่งปัจจัยที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน ควรจัดทำเนื้อหา สาระการเรียนรู้ให้ง่าย เน้นการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และไม่จำกัดวิธีการเรียนของผู้เรียน จึงเน้นให้ครูผู้สอนนำสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการสอน

ผู้รายงานได้ศึกษาหลักการและเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงได้ดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน ตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ความสำคัญของการศึกษา

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะในวิชาภาษาอังกฤษและสาขาอื่นๆ
2. เป็นแนวทางสำหรับนักการศึกษาตลอดจนครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาอื่นๆ ได้พิจารณานำแบบฝึกเสริมทักษะ ไปใช้ หรือนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ระดับชั้น วยความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนในกลุ่มใจสมานบ้านแพน อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 83 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน ตำบลเจ้าเจ็ด อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เนื้อหาในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่หน่วยที่ 1-4

4. ตัวแปรที่วิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4.2 ดัชนีประสิทธิผล

4.4.3 ความพึงพอใจ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยทำการทดลองสอน จำนวน 18 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

6. รูปแบบการศึกษา ผู้ศึกษาใช้กระบวนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quai – experimental Research) ในการศึกษาครั้งนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่จัดทำขึ้น โดยใช้เนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น สำหรับให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ประกอบกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 เล่ม ดังนี้

เล่ม 1 เรื่อง Greetings

เล่ม 2 เรื่อง Leave Taking

เล่ม 3 เรื่อง Talking about Introduction

เล่ม 4 เรื่อง Asking and Telling Directions

เล่ม 5 เรื่อง Asking for Personal Information

เล่ม 6 เรื่อง Taking Care of Health

เล่ม 7 เรื่อง The Weather

เล่ม 8 เรื่อง Foods and Drinks

2. การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามจุดประสงค์ของทักษะการเขียนที่กำหนดไว้ในแบบฝึกแต่ละบท

3. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีผลตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ เป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทดสอบย่อยในแบบฝึกเสริมทักษะ และได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังเรียน ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นคะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างคะแนนหลังเรียน กับคะแนนก่อนเรียน

6. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ทั้งในด้านเนื้อหาสาระ ด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน